

Sygn. akt I C 2636/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

1 października 2020 roku

Sąd Rejonowy dla W. M.w W., Wydział I Cywilny,
w następującym składzie:

Przewodniczący: asesor sądowy Łukasz Baranowski

Protokolant: Bartosz Kozieł

po rozpoznaniu 1 października 2020 roku w W.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.

przeciwko Bankowi (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego Banku (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. kwotę 1.524,35 zł (tysiąc pięćset dwadzieścia cztery złote i trzydzieści pięć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 10 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanego Banku (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. kwotę 720,59 zł (siedemset dwadzieścia złotych i pięćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 2636/20 upr

UZASADNIENIE

**wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w W.
z 1 października 2020 roku**

Pozwem z 10 stycznia 2020 r. (data nadania w placówce pocztowej) powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 1.893,35 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 1.524,35 zł od 10 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty i od kwoty 369 zł od 20 grudnia 2019 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zwrotu opłaty skarbowej uiszczonej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu powód wskazał, że 26 lutego 2015 r. Bank (...) S.A. w W. zawarł z konsumentem umowę pożyczki nr (...). Kwota udzielonej pożyczki gotówkowej wynosiła 27.291,10 zł. Umowa została zawarta na okres od 26 lutego 2015 r. do 26 lutego 2022 r. Wydanie pożyczki nastąpiło na zasadach wskazanych w umowie. Pozwany w dniu wypłaty pożyczki gotówkowej pobrał od konsumenta kwotę 1.798 zł tytułem prowizji. Prowizja została sfinansowana w ten sposób, że pozwany pożyczył konsumentowi środki na jej zapłatę, które następnie były spłacane co miesiąc w ratach. W dniu 23 marca 2016 r. konsument dokonał wcześniejszej całkowitej spłaty pożyczki. Wobec

powyższego pozwany miał obowiązek rozliczenia spornej kwoty w terminie 14 dni od dnia dokonania spłaty, którego termin upłynął 6 kwietnia 2016 r. Powód wskazał, że 11 grudnia 2019 r. zawarł z konsumentem umowę przelewu wierzytelności pieniężnej przysługującej konsumentowi z tytułu całkowitej wcześniejszej spłaty pożyczki na mocy której powód nabył przysługujące mu roszczenie. Powód podał, że zawiadomienie o przelewie wierzytelności przesłał pozwanemu oraz wezwał pozwanego do dobrowolnej zapłaty kwoty. Powód podniósł również, że przelew praw nie narusza w jakimkolwiek zakresie podlegających ochronie prawnej interesów pozwanego, także nie zmienia tożsamości zobowiązania, zbyta wierzytelność jest wymagalna i nie ma charakteru osobistego, kausą umowy cesji jest sprzedaż. Powód wskazał, że materialną podstawę dochodzonego roszczenia stanowi art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (dalej u.k.k.). Jednocześnie powód wskazał, że wyliczenie kwoty żądanej pozvem stanowi kwota 1.524,35 zł obliczona jako proporcjonalny zwrot prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty pożyczki na podstawie wzoru: kwota zwrotu prowizji/ilość dni trwania umowy = kwota prowizji za dzień trwania umowy i kwota prowizji za dzień trwania umowy*ilość dni za które przysługuje zwrot. Ponadto powód dochodzi zwrotu kwoty 369 zł stanowiącej koszt opinii w przedmiocie wyliczenia zwrotu kosztów pożyczki. W zakresie żądania o odsetkach powód podniósł, że kredyt został spłacony 23 marca 2016 r. (data wymagalności roszczenia), a więc do dnia 6 kwietnia 2016 r. strona pozwana winna rozliczyć koszt prowizji zgodnie z art. 52 ustawy o kredycie konsumenckim. Zatem, biorąc pod uwagę terminy przedawnienia, od dnia 10 stycznia 2017 r. strona pozwana jest w zwłoce ze spełnieniem świadczenia, a zakresie odsetek za opinię od dnia upływu terminu wyznaczonego w wezwaniu. Na poparcie stanowiska zawartego w pozwie powód przytoczył stanowisko Rzecznika (...) i Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta oraz orzeczenia sądów zapadłe w podobnych sprawach.

Ponadto powód z ostrożności procesowej wskazał także, że materialną podstawą roszczenia może stanowić art. 385¹ § 1 k.c. art. 58 k.c. w zw. z art. 410 § 2 k.c.

(pozew k. 2-5)

W dniu 11 lutego 2020 r. w sprawie wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w całości uwzględniający żądanie pozwu.

(nakaz zapłaty k. 27)

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany podniósł, że powództwo jest bezzasadne, bowiem z faktu jednorazowego pobrania prowizji z kwoty pożyczki należy wywieść, iż prowizja nie dotyczy okresu o który skrócono czas obowiązywania umowy, przez co nie doszło do spełnienia jednej z obligatoryjnych przesłanek do proporcjonalnego obniżenia kwoty prowizji w przypadku przedterminowej spłaty pożyczki w oparciu z art. 49 ust. 1 u.k.k. Pozwany podniósł, że dokonując literalnej wykładni art. 49 u.k.k. należy odwołać się do brzmienia art. 16 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki, który wskazuje, że konsument ma prawo w każdym czasie spłacić w całości lub w części swoje zobowiązania wynikające z umowy o kredyt. W takich przypadkach jest on uprawniony do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu na które składają się odsetki i koszty przypadające na pozostałe okresy obowiązywania umowy. Pozwany wskazał, ponadto, że definicja legalna całkowitego kosztu kredytu wynikająca z art. 5 pkt. 6 u.k.k. w sposób przykładowy wymienia rodzaje kosztów, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, zatem w oparciu o literalną wykładnię art. 49 u.k.k. należy stwierdzić, że redukcja kosztów dotyczy tych które składają się na całkowity koszt kredytu i które jednocześnie dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy. Stąd nie wszystkie koszty pożyczki ulegają obniżeniu w przypadku wcześniejszej spłaty zobowiązania. Prowizja za udzielenie pożyczki oraz opłata przygotowawcza za rozpatrzenie wniosku, sporządzenie i zawarcie umowy pożyczki są kosztami związanymi z jednorazowymi czynnościami lub usługami wykonywanymi przez pozwanego w związku z udzieleniem pożyczki. Pozwany kwestionuje także powoływanie się na wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 11 września 2019 r. w sprawie C-383/18 wskazując, że Trybunał dokonał interpretacji Dyrektywy, a nie ustawy o kredycie

konsumenckim, tylko dyrektywy na podstawie angielskiej i niemieckiej wersji językowej oraz, że nie jest wiążący dla sądu rozpoznającego sprawę. Ponadto powód będący przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie obrotu wierzytelnościami nie może opierać swojego roszczenia na wykładni tworzonej przez Trybunał dla konsumentów. Pozwany zakwestionował roszczenie również w zakresie kosztu opinii w kwocie 369 zł podnosząc, że sporządzenie niezależnej opinii nie było niezbędne do obliczenia wartości roszczenia i jego skutecznego dochodzenia podnosząc, że wyliczenie sprowadzało się do przepisania z umowy jej parametrów finansowych, podstawienia do prostego wzoru i dokonania obliczenia.

(sprzeciw od nakazu zapłaty k. 32-42)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 lutego 2015 r. M. R. zawarł z pozwanym umowę pożyczki gotówkowej nr (...) w kwocie 27.291,10 zł. (dalej: umowa). Rzeczywista roczna stopa oprocentowania pożyczki określona została na 21,45%. Zgodnie z § 3 ust. 2 umowy, prowizja liczona od całkowitej kwoty pożyczki wynosi 1.798 zł i pobierana jest przez doliczenie jej do kwoty pożyczki, zwiększając tym samym wysokość kwoty pożyczki do spłaty, a następnie poprzez potrącenie jej od wypłacanej kwoty pożyczki z rachunku wskazanego w umowie. Zgodnie z § 3 ust. 3, koszt ustanowienia ubezpieczenia spłaty pożyczki, wynosi 5.493,10 zł. Początek spłaty pożyczki przypadał w kwietniu 2015 r. (§ 2 ust. 2). Całkowity koszt pożyczki w przypadku terminowego spłacania wynosił 17 263,94 zł (§ 3 ust. 5).

Zgodnie z § 11 ust. 1 umowy, pożyczkobiorca może dokonać spłaty części lub całości udzielonej pożyczki przed terminem określonym w umowie. W przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki, bank pobiera prowizję za wcześniejszą spłatę pożyczki zgodnie z cennikiem. (§ 11 ust. 4).

(dowód: umowa pożyczki k. 9-10)

W dniu 26 marca 2016 r. M. R. dokonał całkowitej spłaty pożyczki.

(dowód: oświadczenie k. 12, zaświadczenie k. 13)

Umową cesji nr (...) M. R., za wynagrodzeniem przeniósł na (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. wierzytelność pieniężną z umowy nr (...) z dnia 26 lutego 2015 r. udzielonego przez Bank (...) S.A. przysługującą w stosunku do kredytodawcy udzielającego kredytu obejmującą w szczególności wierzytelności o zwrot wszelkich nienależnie pobranych opłat i kosztów oraz o zwrot kosztów w związku z wcześniejszą spłatą kredytu oraz ze wszystkimi związanymi z tymi wierzytelnościami prawami (m. in. odsetkami za zwłokę i opóźnienie). Cesjonariusz przelew wierzytelności przyjął. Za datę spełniania świadczenia przez Cesjonariusza uznawany był dzień obciążenia jego rachunku bankowego lub faktyczny dzień zapłaty w formie gotówkowej. Po dacie złożenia przez Cedenta oświadczenia woli o zawarciu umowy cesji, podmiotem wyłącznie uprawnionym do odbioru świadczenia pieniężnego dłużnika był Cesjonariusz.

(dowód: umowa cesji nr (...) k. 14)

Pismem z 11 grudnia 2019 r. (...) Sp. z o.o. wezwał Bank (...) z siedzibą w W. do zapłaty kwoty 1.893,35 zł, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, na którą składała się kwota 1.524,35 zł z tytułu należnej kredytobiorcy proporcjonalnej części zwrotu prowizji oraz kwota 369 zł stanowiąca koszt opinii, w terminie 3 dni od dnia doręczenia wezwania. Wraz z wezwaniem powód załączył oświadczenie M. R. o przelewie wierzytelności oraz oświadczenie o zwolnieniu Banku z tajemnicy bankowej. Wezwanie doręczone pozwanemu 16 grudnia 2019 r. pozostało nie wykonane.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 15, zawiadomienie o przelewie wierzytelności k. 16, oświadczenie o zwolnieniu z tajemnicy bankowej k. 17, potwierdzenie z systemu śledzenia przesyłek pocztowych k. 23)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej dokumentów i kserokopii dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy. W ocenie Sądu dowody te, w zakresie, w jakim stanowiły podstawę poczynionych w

niniejszej sprawie ustaleń faktycznych, tworzą zasadniczo spójny i niebudzący wątpliwości w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to zasługujący na wiarę materiału dowodowy. Stwierdzić należy, że żadna ze stron, co do zasady, nie poddawała w wątpliwość ich wiarygodności i mocy dowodowej, a również i Sąd nie dopatrywał się w nich niczego, co uzasadniałoby powzięcie wątpliwości w tym zakresie z urzędu.

Wskazać należy również, iż okoliczności bezsporne w ogóle nie wymagały wykazywania ich prawdziwości za pomocą dowodów zgodnie z treścią art. 229 - 230 k.p.c., albowiem zostały przez strony wprost przyznane, bądź też nie zostały zaprzeczone, co zostało przez Sąd ocenione na zasadzie przywołanych przepisów.

Przedłożoną przez powoda prywatną opinię w przedmiocie wyliczenia zwrotu kosztów kredytu Sąd potraktował jako dokument prywatny na wzmocnienie argumentacji powoda w zakresie dochodzonego roszczenia. Nie stanowiła ona podstawy orzekania.

Sąd rozważył, co następuje:

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. domagał się zasądzenia od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 1.893,35 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 1524,35 zł do dnia 10 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 369 zł od dnia 20 grudnia 2019 r. do dnia zapłaty. Przedmiotem dochodzonego roszczenia był zwrot części prowizji oraz zwrot kosztów opinii w przedmiocie wyliczenia zwrotu kosztów.

Poza sporem pozostawało, iż zgodnie z wiążącą konsumenta M. R. i pozwanego umową pożyczki, pozwany miał prawo pobrać kwotę prowizji za udzielenie konsumentowi pożyczki.

Niesporny był także fakt nabycia przez powoda w ramach umowy cesji wierzytelności przysługującej M. R. od pozwanego banku z umowy pożyczki (...).

Pozwany zakwestionował natomiast prawo powoda do żądania zwrotu prowizji wskazując, że nie była ona powiązana z okresem obowiązywania umowy, zatem nie podlega obniżeniu w przypadku przedterminowej spłaty zobowiązania. Pozwany wskazał, że nie wszystkie koszty pożyczki ulegają obniżeniu w przypadku wcześniejszej spłaty zobowiązania. Prowizja za udzielenie pożyczki jest kosztem związanym z jednorazowymi czynnościami lub usługami wykonywanymi przez pozwanego w związku z udzieleniem pożyczki.

Pozwany kwestionował także wystąpienie powoda z pozwem podnosząc, że powód jest przedsiębiorcą, a zatem motywów zawarte w wyroku (...) C-383/18 nie mają do niego zastosowania ani nie mogą go chronić w relacji z innym przedsiębiorcą.

Wobec powyższego spór zasadniczo koncentrował się wokół oceny prawnej roszczenia powoda tj. czy w świetle przepisów prawa pozwany jest zobowiązany do zwrotu prowizji. W zakresie ustaleń faktycznych pozwany kwestionował okoliczność wcześniejszej spłaty pożyczki przez M. R..

Zgodnie z art 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2018.993 j.t. ze zm. dalej jako „u.k.k.”), przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550,00 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się także umowę o kredyt niezabezpieczony hipoteką, który jest przeznaczony na remont domu albo lokalu mieszkalnego, w tym w wysokości większej niż wysokość określona w ust. 1. W świetle art. 3 ust. 2 pkt 2 cytowanej ustawy, za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę kredytu w rozumieniu przepisów prawa bankowego. Podkreślenia wymaga również, iż zgodnie z art. 78a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 1876 t.j. dalej „p.b.”) przepisy ustawy stosuje się do umów kredytu i pożyczki pieniężnej, zawieranych przez bank zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie.

Nie budzi także żadnych wątpliwości dopuszczalność zastrzeżenia prowizji w umowie kredytu. Wynika to wprost z brzmienia art. 69 ust. 1 p.b., wedle której kredytobiorca zobowiązuje się do zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Prowizja, jako element umowy bankowej ma charakter fakultatywny i jej ustanowienie jest zależne od woli stron.

Pojęcie „prowizji” nie posiada swojej definicji ustawowej. W słownikach prowizja oznacza wynagrodzenie za pośrednictwo w transakcji handlowej ustalane w procentach od wartości transakcji (…). Prowizja to wynagrodzenie za dokonanie pewnej czynności prawnej lub faktycznej - w tym wypadku chodzi o przyznanie kredytobiorcy kwoty kredytu.

Stosownie do art. 48 ust. 1 u.k.k., konsument ma prawo w każdym czasie do spłaty całości lub części kredytu przed terminem określonym w umowie.

Skutki powyższej regulacji zostały określone w art. 49 ust. 1 u.k.k., zgodnie z którym w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą.

Przepis ten przewiduje zatem mechanizm automatycznego obniżenia kosztów kredytobiorcy z tytułu umowy o kredyt konsumencki albo kosztów związanych z taką umową, ustanawiając zasadę proporcjonalnej redukcji tych kosztów. Stosownie do art. 52 u.k.k., kredytodawca jest zobowiązany do rozliczenia z konsumentem kredytu w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty kredytu w całości.

Zgodnie z literalnym brzmieniem art. 49 ust. 1 u.k.k. przepis ten obejmuje swoim zakresem całkowity koszt kredytu. Z kolei definicja całkowitego kosztu kredytu zawarta w art. 5 pkt 6 u.k.k., który stanowi, że całkowity koszt kredytu to wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: a) odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz b) koszty usług dodatkowych w szczególności ubezpieczeń, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu - z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta.

Przepisy art. 49 i 48 ustawy o kredycie konsumenckim stanowią efekt procesu implementacji postanowienia art. 16 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającą dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. UE.L.2008.133.66 ze zm.) zgodnie z którym konsument ma prawo w każdym czasie spłacić w całości lub w części swoje zobowiązania wynikające z umowy o kredyt. W takich przypadkach jest on uprawniony do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy.

Przyjęcie stanowiska pozwanego sugerowałoby, że przepis art. 49 ust. 1 u.k.k. na potrzeby proporcjonalnej redukcji kosztów kredytu konsumenckiego przewiduje nowe kategorie kosztów stanowiących części składowe całkowitego kosztu kredytu tj. te, które dotyczą okresu kredytowania i tym samym podlegają wspomnianej zasadzie oraz te, które nie dotyczą tego okresu, a ich wysokość jest niezależna od czasu trwania umowy i niezmienna w czasie (pobierane zazwyczaj jednorazowo mają rekompensować poniesione przez kredytodawcę koszty przygotowania umowy). W ocenie Sądu, taki sposób interpretacji tego przepisu byłby niezgodny z założeniami ustawy o kredycie konsumenckim i instytucjami, które ona przewiduje w celu zapewnienia rzeczywistej ochrony kredytobiorcy - konsumentowi.

Należy zauważyć, że ustawodawca w ustawie o kredycie konsumenckim wyróżnia dwa rodzaje kosztów: odsetkowe i pozaodsetkowe. W szczególności ustawa ta formułując znaczenie całkowitego kosztu kredytu w żaden sposób nie wyróżnia kosztów mających charakter ciągły czy jednorazowy. Tym samym tworzenie dodatkowych kategorii kosztów, tych które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy i te przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy nie znajduje oparcia w ustawie.

Tego rodzaju pogląd jest sprzeczny nie tylko z definicją ustawową całkowitego kosztu kredytu konsumenckiego, ale także jest niespójny z konstrukcją ustawy o kredycie konsumenckim jako całości, jej istotą, celem i założeniami wprowadzonymi w celu ochrony konsumenta, zwiększenia przejrzystości tych usług i eliminowania potencjalnych

zagrożeń. Jest on także nie do zaakceptowania, z uwagi na sprzeczny z wykładnią celowościową i prounijną. Nie można zapominać o tym, że ustawa o kredycie konsumenckim, w ślad za dyrektywą (...) ma zapewnić efektywną ochronę kredytobiorcy - konsumentowi i z tej perspektywy przepisy wprowadzające pewne instytucje służące realizacji tego celu powinny być interpretowane.

Celem wprowadzenia art. 49 ust 1 u.k.k. było stworzenie preferencji dla ekonomicznych interesów konsumenta w taki sposób, aby umowny układ kosztów związanych z kredytem nie powodował, że w przypadku posiadania nadmiaru środków kredytobiorca będzie powstrzymywał się przed skorzystaniem w ustawowego uprawnienia, z uwagi na brak opłacalności ekonomicznej takiego rozwiązania.

Jego istotą jest również uniemożliwienie kredytodawcy osiągnięcia korzyści finansowych związanych z kredytem, naliczonych za okres, w którym kredytobiorca dokonujący przedterminowej spłaty – faktycznie z kredytu nie skorzystał. Rekompensatą dla kredytodawcy, jaką przewidział ustawodawca, tak unijny, jak i krajowy, z pewnymi wyjątkami, jest prowizja za przedterminową spłatę, która także podlega pewnym ograniczeniom (art. 50–51 u.k.k.).

Odwołując się do istoty ustawy o kredycie konsumenckim, Sąd zwraca uwagę, że także w przypadku odstąpienia od umowy kredytu (art. 53 u.k.k.) zwrotowi podlegają wszelkie koszty, nawet te już poniesione przez konsumenta i mające rekompensować kredytodawcy koszty przygotowania umowy czyli m.in. prowizja (art. 54 u.k.k.).

Art. 49 ust. 1 u.k.k. nie wyłącza przedmiotowo możliwości obniżenia żadnego z rodzajów kosztów określonych w art. 5 pkt 6 ustawy. Ostatnia część zdania w art. 49 ust. 1 ustawy wyraźnie stanowi, że obniżeniu podlegają nawet te koszty, które konsument poniósł przed spłatą kredytu. Oznacza to, że intencją ustawodawcy było, aby nie różnicować możliwości obniżenia kosztu kredytu w zależności od tego, jaki charakter ma ten koszt i w jakim czasie został poniesiony. Próba interpretacji tego przepisu w oderwaniu od istoty i celu ustawy o kredycie konsumenckim jako całości stwarza stan naruszenia tego przepisu i jego ratio legis, którego celem jest zmniejszenie ciężarów finansowych konsumenta kredytobiorcy, a także stwarzałyby możliwość nadużycia i omijania ograniczeń związanych z przedterminową spłatą kredytu przez konsumenta.

Ponadto fakt, że całkowity koszt kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty jakie zostały nałożone na konsumenta, potwierdził także Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 11 września 2019 r. w sprawie C-383/18 ((...) Sp. z o.o. v Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. i in.). W uzasadnieniu Trybunał Sprawiedliwości podniósł, że art. 3 lit. g) omawianej dyrektywy definiuje „całkowity koszt kredytu” jako obejmujący wszystkie koszty, łącznie z odsetkami, prowizjami, podatkami oraz wszelkimi innymi opłatami, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, które to koszty znane są kredytodawcy, z wyjątkiem kosztów notarialnych. Definicja ta nie zawiera zatem żadnego ograniczenia dotyczącego okresu obowiązywania danej umowy o kredyt. Zatem Trybunał wyjaśnił, że art. 16 ust. 1 dyrektywy (...) należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta.

Niezasadne okazały się twierdzenia pozwanego że przywołany przez powoda wyrok Trybunału Sprawiedliwości nie znajduje zastosowania w rozpoznawanej sprawie, gdyż wiąże tylko sąd zadający pytanie prejudycjalne, a także, że dotyczy on wykładni art. 16 i to zawartych w wersji angielskiej i niemieckiej, a nie przepisu art. 49 u.k.k. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2019 r. III CZP 45/19 (L., Numer (...)), którą sąd orzekający podziela w całości, Sąd Najwyższy wskazał, że przystępując do Unii Europejskiej, Polska, na mocy Traktatu Ateńskiego zawartego 16 kwietnia 2003 r., od dnia akcesji jest związana postanowieniami traktatów założycielskich i wspólnotowych aktów prawnych przyjętych przed dniem przystąpienia. W konsekwencji Polska stała się również adresatem dyrektyw, o ile są one skierowane do wszystkich państw członkowskich. W zakresie umów o kredyt konsumencki taką powszechną dyrektywą jest Dyrektywa 2008/48/WE. Odnosząc się do analizy różnych wersji językowych art. 16 ust. 1 Dyrektywy (...) która nie pozwala na ustalenie dokładnego zakresu przewidywanej przez ten przepis obniżki całkowitego kosztu kredytu, Sąd Najwyższy wskazał, że Trybunał Sprawiedliwości w swoim wyroku uwzględnił przy dokonaniu wykładni przepisu prawa Unii nie tylko jego brzmienie, ale także kontekst oraz cele regulacji, której część on stanowi.

Sąd Najwyższy zwrócił także uwagę, że zgodnie z art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana Dz.Urz. UE C 202 z 2016 r., s. 47 dalej (...)) (...) przysługuje kompetencja do dokonania wiążącej wykładni omawianej Dyrektywy, co oznacza, że dokonana przez Trybunał wykładnia ma charakter wiążący. Jeżeli zatem (...) dokonał wykładni konkretnego przepisu prawa unijnego, np. zawartego w dyrektywie, przesądzając, który z dwóch lub więcej potencjalnie wchodzących w grę sposobów rozumienia tego przepisu uważa za prawidłowy to taki sam sposób interpretacji powinien być przyjmowany w później wydawanych wyrokach sądów krajowych, w których znajdzie zastosowanie ten przepis. Jednocześnie Sąd Najwyższy przypomniał że zgodnie z art. 4 ust. 3 (...) na organach państw członkowskich, w tym, w ramach ich jurysdykcji, również na sądach, ciąży obowiązek podjęcia wszelkich właściwych środków ogólnych lub szczególnych w celu zapewnienia wykonania zobowiązań wynikających z Traktatów lub aktów instytucji Unii – dyrektywy. Co należy rozumieć, że stosując prawo krajowe, bez względu na to, czy sporne przepisy zostały przyjęte przed czy po wydaniu dyrektywy, sąd krajowy, który musi dokonać jej wykładni, powinien tego dokonać, tak dalece jak to tylko możliwe, zgodnie z brzmieniem i celem dyrektywy, po to, by osiągnąć przewidywany przez nią rezultat. Z przywołanej przez Sąd Najwyższy zasady powszechnego związania wykładnią prawa unijnego dokonana przez (...), znajdującej potwierdzenie w orzecznictwie Trybunału jak i Sądu Najwyższego (zob. np. wyrok z dnia 4 czerwca 2009 r., C-8/08, czy postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2018 r., III UZP 4/18, OSNP 2018 nr 12, poz. 165) należy stwierdzić, że orzeczenie (...), wiąże sądy krajowe, skoro wydanie przez sąd krajowy orzeczenia z oczywistym naruszeniem wyroku (...) może stanowić podstawę odpowiedzialności państwa członkowskiego za szkody wyrządzone jednostkom wskutek naruszenia prawa wspólnotowego. Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Najwyższy w przytoczonej Uchwale III CZP 45/19 rozstrzygnął, że przewidziane w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz.U. 2019 r. poz. 1083) uprawnienie konsumenta do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku jego spłaty w całości przed terminem określonym w umowie obejmuje także prowizję za udzielenie kredytu.

Reasumując w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu następuje obniżenie wszystkich możliwych kosztów kredytu, niezależnie od ich charakteru, z zastrzeżeniem, iż redukcja ta ma charakter proporcjonalny w tym sensie, że odnosi się do okresu od dnia faktycznej spłaty kredytu do dnia ostatecznej spłaty określonej w umowie.

Niezasadny okazał się także zarzut pozwanego wystąpieniu przez powoda z roszczeniem, korzystając z motywów wyroku (...) które dotyczy konsumenta. Na mocy umowy cesji dochodzi do pochodnego nabycia wierzytelności. Cesjonariusz nabywa wierzytelności w takim kształcie i stanie w jakim ona przysługiwała cedentowi tj. o takich samych właściwościach prawnych. Przepisy o przelewie wierzytelności (art. 509-516 k.c.) zakładają zatem identyczności wierzytelności nabytej przez cesjonariusza z wierzytelnością zbytą przez cedenta. Zatem nowy wierzyciel może żądać od dłużnika spełnienia świadczenia na takich samych zasadach na jakich był do tego uprawniony zbywca, zgodnie z treścią stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika wierzytelność. Bezsprzeczne jest, że M. R. na podstawie przepisów ustawy o kredycie konsumenckim przysługuje prawo do dochodzenia od pozwanego zwrotu części prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty pożyczki, zatem w takim samym kształcie i stanie w związku ze skutecznie zawartą umową cesji taka sama wierzytelności o takich samych właściwościach przysługuje powodowi. Stąd powód jest uprawniony do dochodzenia roszczenia i powoływania się na przepisy z których wynika roszczenie.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić że M. R. dokonując wcześniejszej spłaty pożyczki nr (...) miał prawo żądać zwrotu części prowizji za udzielenie pożyczki, proporcjonalnie do okresu od dnia spłaty pożyczki do dnia spłaty pierwotnie ustalonej w umowie. Bezsprzeczne jest także prawo do żądania zwrotu części prowizji z umowy pożyczki (...), które przysługuje powodowi (...) sp. z o.o., który nabył wierzytelności w ramach umowy cesji nr (...).

Zatem skoro strony w umowie pożyczki (...) określiły okres kredytowania od 26 lutego 2015 r. do 10 marca 2022 r. = 2569 dni, zaś powód wobec przedterminowej spłaty dokonanej przez M. R. (pierwotnego pożyczkobiorcę) nie korzystał z pożyczki przez 2178 dni (od 23 marca 2016 r. do 10 marca 2022), to pozwany powinien zwrócić powodowi kwotę 1.524,35 zł z pobranej prowizji 1798 zł (1.798 zł : 2569 dni = 0,699883223043986 zł; 0,292072741 zł (...) = 1524,35 zł.)

Powód domagał się w pozwie zasądzenia od pozwanego kwoty 1.524,35 zł tytułem proporcjonalnego zwrotu prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty pożyczki i zasadnym było zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda tej kwoty, stanowiącej część prowizji przypadającej do zwrotu po wcześniejszej spłacie pożyczki nr (...).

Odnosząc się do dochodzonej pozwem kwoty 369 zł stanowiącej koszt opinii w przedmiocie wyliczenia zwrotu kosztów kredytu. Sąd mając na uwadze, przywołaną przez powoda uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2019 r. III CZP 68/18, wskazuje, że uchwała ta odnosiła się do dochodzenia odszkodowania za szkodę komunikacyjną w ramach odpowiedzialności cywilnej i zwrot kosztów ekspertyzy zleconej osobie trzeciej, jest uzasadniony tylko wtedy, gdy jej sporządzenie było w okolicznościach sprawy niezbędne do efektywnego dochodzenia odszkodowania. Sąd Najwyższy wskazał, że wydatek na ekspertyzę poniesiony przez cesjonariusza może być objęty należnym mu odszkodowaniem tylko w takich granicach, w jakich jego wysokość jest uzasadniona nakładem pracy na wykonanie ekspertyzy i odpowiada stosownemu do tego nakładu pracy rozmiarowi wynagrodzenia. Już z samej tezy uchwały należy przyjąć, że nie ma ona zastosowania w realiach rozpoznawanej sprawy. Opinia wykona na zlecenie powoda, nie dość, że nie jest podpisana imiennie przez sporządzającego szczególnie, kiedy posiada oznaczenie, w lewym górnym rogu (...) Krajowe Centrum (...), to jeszcze faktura VAT za jej sporządzenie jest wystawiona przez inny podmiot Kancelaria (...) co stanowi o braku możliwości zweryfikowania przez Sąd poprawności i podmiotów ją sporządzających. Niezależnie od powyższego w ocenie Sądu zwrot powodowi kosztów za jej sporządzenie jest niezasadny także i z tego powodu, że obliczenie kwoty dochodzonej pozwem nie wymaga skomplikowanych działań matematycznych, a jedynie podstawienia kwoty prowizji wynikającej z umowy oraz obliczenia liczby dni trwania umowy i odjęcia liczby dni wykorzystanej pożyczki oraz podzielenia i pomnożenia przez siebie trzech liczb celem uzyskania ostatecznej kwoty stanowiącej o wysokości roszczenia. Działania te można wykonać przy użyciu kalkulatora czy arkusza E.. Stąd jej sporządzenie nie było niezbędne do ustalenia kwoty dochodzonego roszczenia. Ponadto wobec faktu, że opinia dotyczy wyliczenia zwrotu kosztów kredytu, zaś powód pozwem dochodzi proporcjonalnego zwrotu prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty pożyczki co stanowi o rozbieżności roszczeń, Sąd potraktował ją jako dokument prywatny. Opinia ta nie może stanowić podstawy orzekania, a poniesiony koszt na jej sporządzenie nie zasługuje na uwzględnienie. Z tych względów Sąd oddalił roszczenie powoda o zasądzenie zwrotu kosztów opinii.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. zasądzając je od 10 stycznia 2017 r. zgodnie z żądaniem pozwu. Kredytodawca jest bowiem zobowiązany do rozliczenia z konsumentem kredytu w terminie 14 dni od dnia dokonania wcześniejszej spłaty kredytu w całości (art. 52 u.k.k.). M. R. spłacił w całości swoje zadłużenie w dniu 23 marca 2016 r. Zatem termin do rozliczenia kredytu upłynął stronie pozwanej z dniem 6 kwietnia 2016 r. Biorąc pod uwagę trzyletni termin przedawnienia roszczeń o odsetki, słusznie powód domagał się ich zasądzenia od 10 stycznia 2017 r., czyli za okres 3 lat przed dniem wniesienia pozwu. Zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego nie podlegał zatem uwzględnieniu.

Mając powyższe na uwadze na podstawie wyżej powołanych przepisów Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.524,35 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty, orzekając jak w punkcie 1. wyroku i w punkcie 2. wyroku oddalił powództwo w pozostałej części.

W punkcie 3 wyroku rozstrzygnięto o kosztach procesu, na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z zasadą stosunkowego rozdziału tych kosztów. Powód wygrał proces w 80,5107%, zaś pozwany w 19,4893%.

Koszty po stronie powoda wyniosły: 200 zł tytułem opłaty od pozwu oraz 917 zł (opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego według stawki minimalnej wyliczonej od wartości przedmiotu sporu - § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów - 270 zł). Łącznie 1117 zł.

Po stronie pozwanego koszty te wyniosły: 917 zł (opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego według stawki minimalnej wyliczonej od wartości przedmiotu sporu - § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych - 900 zł).

Łączne koszty procesu wyniosły 2.034 zł.

Pozwany winien ponieść koszty procesu w 19,4893 %. Skoro poniósł je w kwocie 917 zł, do zwrotu na rzecz powoda została kwota 720,59 zł ($2034 \text{ zł} \times 80,5107 \% = 1637,79 \text{ zł}$; $1637,79 \text{ zł} - 917 \text{ zł} = 720,59 \text{ zł}$).

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.

asesor sądowy Łukasz Baranowski

Sygn. akt I C 2636/20

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem proszę doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.

asesor sądowy Łukasz Baranowski